

European Economic and Social Committee

EGSO info

Europski gospodarski i socijalni odbor
most između Europe i organiziranog civilnog društva
prosinac 2019 | HR

Pogled s lokalne razine - EGSO-ov podcast

1. epizoda - Što se dogodilo s vladavinom prava?

Your browser does not support the audio element.

„**Pogled s lokalne razine**“ nova je serija podcasta koju je pokrenuo Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO). U njoj se iz perspektive civilnog društva istražuju aktualne teme o kojima ovih dana svi raspravljaju. Prenose se iskustva dionika na terenu i stavovi članova EGSO-a koji zastupaju njihove interese u Bruxellesu.

U prvoj epizodi - **Što bi s vladavinom prava?** - član EGSO-a iz Španjolske **José Antonio Moreno Díaz** objašnjava što Skupina EGSO-a za temeljna prava i vladavinu prava čini kako bi temeljne vrijednosti EU-a obranila od sve učestalijih napada, poput onih koje opisuju druga dva gosta u podcastu, **Jolanta Kurska** iz poljske zaklade Geremek i **Wojciech Przybylski**, glavni urednik platforme „Visegrad Insight“ u Varšavi. (II)

Dostupni jezici:

[bg](#) [cs](#) [da](#) [de](#) [el](#) [en](#) [es](#) [et](#) [fi](#) [fr](#) [ga](#) [hr](#) [hu](#) [it](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#)

Uredništvo

„Ravnopravno društvo bilo bi društvo u kojem riječ „rod“ ne bi postojala i u kojem bi svatko mogao biti ono što je“, rekla je američka novinarka i feministica Gloria Steinem.

No, da bismo ga ostvarili trebamo udvostručiti svoje napore. Usprkos određenom napretku, ravnopravnost između žena i muškaraca i dalje je tek san. Ovdje u EGSO-u već godinama radimo na tome da podignemo svijest javnosti o tom pitanju i stavimo ga na dnevni red. Ne želimo više slušati izjave o dobrim namjerama u području ravnopravnosti, već želimo da se donesu političke odluke koje će je ostvariti.

Moramo nadići seksističke stereotipe i suprotstaviti se stereotipima koje šire određeni mediji i vjerske ili druge skupine. Tražimo da se borba protiv rodne neravnopravnosti aktivno vodi na svim područjima jer će nam za postizanje ravnopravnosti između žena i muškaraca inače trebati još sto godina.

Obrazovanjem i informiranjem treba se formirati javno mišljenje o rodnoj ravnopravnosti, na pozitivan način utjecati na javno mnijenje i doprinijeti vršenju pritiska u cilju povećanja zastupljenosti žena u društvu, gospodarstvu, politici i donošenju odluka.

Ravnopravnost između žena i muškaraca već je u Ugovoru iz Rima, potpisanom 25. ožujka 1957., uvrštena među temeljna pitanja, a načelo jednake plaće za jednaki rad uvršteno je u prve ugovore. Proteklo je već više od 60 godina, a u borbi za ravnopravnost između žena i muškaraca nismo uspjeli postići ni taj cilj.

Ni svijet rada još uvijek ne odražava rodnu strukturu stanovništva jer žene predstavljaju 51 % stanovništva EU-a, ali ih radi samo 67 %. Od svih poduzetnika samo 31 % su

žene. Na globalnoj razini one predstavljaju tek 39 % aktivnog stanovništva, a ostvaruju samo 37 % svjetskog BDP-a. Ta neravnoteža usporava kontinuirani gospodarski rast, inovacije i društveni napredak.

Istraživanja su pokazala da bi - kad bi žene u gospodarstvu sudjelovale u jednakoj mjeri kao muškarci - svjetski BDP do 2025. mogao porasti za 26 %. Rodna neravnopravnost stoga nije samo moralno i društveno pitanje već i gospodarski izazov.

Ta se neravnoteža ogledava i u našoj instituciji, u kojoj žene čine tek 30 % članova.

Europski gospodarski i socijalni odbor stoga je odlučio 2019. godine svoju najvažniju nagradu za civilno društvo posvetiti organizacijama koje promiču veću prisutnost žena u društvenim i gospodarskim strukturama EU-a. Njome se nagrađuju

inovativne inicijative i projekti usmjereni na borbu za jednake mogućnosti žena i muškaraca i jednako postupanje prema njima u svim područjima gospodarskog i socijalnog života.

Već je odabrano pet najboljih projekata. Ponosna sam što mogu reći da će nagrada biti dodijeljena onima koji ovaj svijet žele učiniti boljim, i to ne samo za žene već za društvo u cjelini.

Ovo je posljednji broj EGSO infoa u ovoj godini pa bih vam ovom prilikom željela zahvaliti na sjajnoj suradnji i zaželjeti lijepu 2020. godinu.

Isabel Caño Aguilar

Potpredsjednica za komunikaciju

Kalendar

19. prosinca 2019., Bruxelles

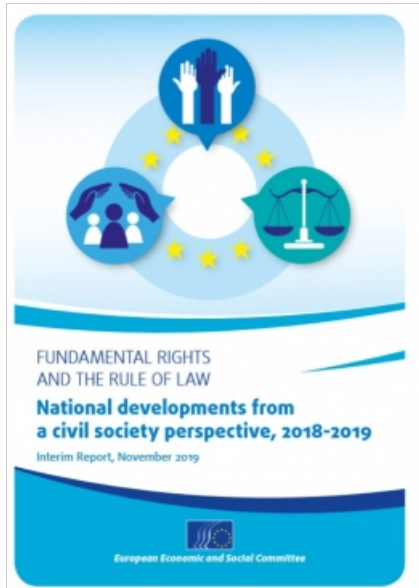
16. sastanak Savjetodavne skupine EU-a za Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Srednje Amerike

22. i 23. siječnja 2020., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

Ukratko

EGSO održao prvu konferenciju posvećenu vladavini prava

Na konferenciji EGSO-a „**Temeljna prava i vladavina prava – trendovi u Europskoj uniji iz perspektive civilnog društva**“ održanoj 5. studenog u Bruxellesu ukazano je na hitnu potrebu uključivanja civilnog društva u promicanje kulture vladavine prava u Europi.

Broj prijava povreda temeljnih vrijednosti EU-a raste pa je na konferenciji istaknuta potreba za ozbiljnim i strukturiranim dijalogom vlada i civilnog društva kako bi se zaustavilo pogoršanje stanja u vezi s vladavinom prava u EU-u.

Konferencija se nadovezala na nedavno objavljeno [izvješće](#) EGSO-a o vladavini prava u Europi. Sastavila ga je Skupina EGSO-a za temeljna prava i vladavinu prava (FRRL) nakon posjeta državama članicama 2018. i 2019. s ciljem utvrđivanja općih trendova u pogledu te ključne vrijednosti EU-a i nacionalnih posebnosti. Skupina FRRL idućih godina planira posjetiti sve države članice EU-a. (II)

Europski gospodarski i socijalni odbor uvodi novi logotip

Novi logotip s tri paralelene krivulje simbolizira duh kompromisa između triju skupina Odbora, što predstavlja srž rada EGSO-a.

Dosadašnji logotip nije se mijenjao već 21 godinu, a novi je usklađen s logotipima drugih institucija EU-a i dizajniran je radi jačanja vizualnog identiteta Odbora, ne samo u okruženju institucija u Bruxellesu, nego i u državama članicama.

Novi logotip uvođen će se u sve vizualne proizvode tijekom sljedećih deset mjeseci, a trebao bi u potpunosti zamijeniti stari prije obnove sastava EGSO-a u listopadu 2020. (ks)

Sretni blagdani!

želimo vam zahvaliti za vaš interes tijekom 2019.: iznimno cijenimo sve vaše poruke ohrabrenja, sve vaše lajkove, tvitove i dijeljenje naših objava!

Svima vam želimo sretan Božić i uspješnu 2020. godinu.

Vaš EGSO info

EGSO info

Novosti iz EGSO-a

[Europski parlament dao zeleno svjetlo novoj Europskoj komisiji koja počinje s radom 1. prosinca 2019.](#)

Izjava predsjednika EGSO-a Luce Jahiera

Tim #vonderleyen dobio zeleno svjetlo: Krenimo u ostvarivanje održive Europe u interesu građana!

Današnje glasovanje u Europskom parlamentu početak je nove ere za Europu. Uvjeren sam da će nakon ohrabrujućih rezultata europskih izbora u svibnju nova predsjednica Komisije Ursula von der Leyen i njezin tim izvršnih potpredsjednika, potpredsjednika i povjerenika našem kontinentu dati novi zamah. Građani su nam dali pet godina da izgradimo Europu sutrašnjice. Ne smijemo propustiti tu priliku.

Program za Europu nove predsjednice Komisije – koji uključuje Zeleni pakt kao našu novu strategiju rasta za održivu Europu, rodnu ravnopravnost i temeljna prava – vrlo je sličan prioritetima Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO). Naš dom europskog

civilnog društva čvrsto vjeruje da je krajnje vrijeme da EU prigrli i provede ambiciozan program održivosti. To će iziskivati promjenu u našem načinu razmišljanja.

EGSO je na svom listopadskom plenarnom zasjedanju predstavio svoj doprinos programu rada Europske komisije za idućih pet godina te istaknuo da se EU mora usredotočiti na klimatske promjene, digitalizaciju, vladavinu prava i globalizaciju te da mora usvojiti nov sustav upravljanja u koji bi organizacije civilnog društva bile više uključene.

EGSO preporučuje Europskoj komisiji da na tim temeljima razradi svoj budući plan rada za 2020. godinu i nadalje. Odbor također poziva na osmišljavanje sveobuhvatne strategije EU-a za održivost do 2050. godine radi provedbe UN-ova Programa do 2030. i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, koje je Europska unija obećala ostvariti do 2030.

Moramo istodobno djelovati na svim razinama i stvoriti dinamiku djelovanja kako bismo prevladali goruće okolišne, gospodarske i socijalnih izazove. Od ključne je važnosti provedba socijalnog stupa za poštenu i pravednu tranziciju. Odbor također naglašava da su za izradu i provedbu politika EU-a ključni nova upravljačka struktura EU-a te nova pravila i instrumenti. Posebno bi trebalo osnažiti ulogu Europskog parlamenta radi jačanja demokratske odgovornosti.

Cilj održivosti u svim dimenzijama iziskuje znatne napore i sudjelovanje svih aktera. Otvorena demokratska rasprava koja se temelji na sustavnoj uključenosti civilnog društva stoga je od presudne važnosti za osiguravanje pravedne i učinkovite tranzicije.

Također smo primili na znanje odluku gđe von der Leyen da europskoj demokraciji da novi zamah organiziranjem konferencije o budućnosti Europe. Takva konferencija mora se organizirati uz puno sudjelovanje EGSO-a kao institucije EU-a koja je najbliža građanima i koja istinski utjelovljuje participativnu demokraciju. Naposljetku, drago mi je da se kultura danas smatra mostom između prošlosti i budućnosti te da je pod novim imenom uključena u portfelj povjerenice Marije Gabriel.

Sada, više nego ikada, predano podržavamo Uniju koja nastoji postići više.

Kao što je rekla nova predsjednica: Prionimo poslu ZAJEDNO!

„Brexit je samo etapa, a ne konačno odredište”

U okviru plenarnog zasjedanja EGSO-a 30. listopada održana je i rasprava s Michelom Barnierom, glavnim pregovaračem Europske unije za Brexit. Tijekom rasprave g. Barnier pozvao je na blisko partnerstvo EU-a s Ujedinjenom Kraljevinom nakon Brexita, imajući na umu da mir u Irskoj mora biti prioritet i da se „o cjelovitosti jedinstvenog tržišta ne smije pregovarati”.

Michel Barnier iznio je svoje viđenje statusa pregovora o Brexitu pred članovima EGSO-a i uvjeren je izjavio da je Europska komisija čvrsto odlučila postići dogovor o urednom Brexitu jer „još postoji opasnost od Brexita bez ratificiranog dogovora”. Također je naglasio da je „Brexit samo etapa, a ne konačno odredište” i da je sada najvažniji izazov izgradnja novog partnerstva EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju dvaju stupova: ekonomske razmjene i suradnje u području sigurnosti i obrane.

Predsjednik EGSO-a **Luca Jahier** otvorio je raspravu naglasivši važnu ulogu koju bi predstavnici civilnog društva mogli imati nakon Brexita. „Ključno je da se odnos koji se posljednje 44 godine gradio s britanskim organizacijama civilnog društva očuva, ali i ojača. Put je još dug i neće biti lako, ali EGSO će uvijek biti na vašoj strani”, istaknuo je g. Jahier.

A Nagradu EGSO-a za civilno društvo dobiva...

Europski gospodarski i socijalni odbor odabrao je pet finalista među gotovo 180 inspirativnih projekata prijavljenih za Nagradu za civilno društvo 2019., koja je posvećena osnaživanju žena i borbi za rodnu ravnopravnost.

Nominirani su, abecednim redom:

- **projekt Bajke** bugarske organizacije NAIA, u okviru kojeg se predškolsku djecu klasičnim bajkama podučava o rodnoj ravnopravnosti;
- **#mimmitkoodaa (Ženski kod)**, program Finskog udruženja za softver i e-poslovanje (*Ohjelmisto- ja e-business ry*) za borbu protiv stereotipa da su svi softverski programeri muškarci;
- **Štrajk Poljakinja**, za osnaživanje aktivistica koje se u malim i srednjim gradovima bore za promjene;
- **The Brussels Binder**, belgijska organizacija koja se zalaže za veću zastupljenost žena u europskim političkim raspravama;
- **Žene u toponimiji**, talijanski projekt u okviru kojeg se nastoji veći broj lokacija nazvati po znamenitim ženama kako bi im se dalo zaslužno javno priznanje.

Svečana dodjela nagrada održat će se 12. prosinca tijekom plenarnog zasjedanja EGSO-a u Bruxellesu, kada će se otkriti dobitnik prve nagrade, koji će primiti 14 000 EUR, dok će ostalim finalistima pripasti svakom po 9000 EUR.

EGSO je temu za Nagradu za civilno društvo 2019. odabrao jer je htio potvrditi svoju veliku predanost rodnoj ravnopravnosti koja u Europi još nije doista postignuta. Žene i dalje zarađuju manje od muškaraca, trpe diskriminaciju i često su žrtve rodno uvjetovanog nasilja. Odajući priznanje projektima koji postižu konkretne rezultate u promicanju jednakih mogućnosti, EGSO nastoji istaknuti napredak ostvaren u pogledu veće ravnopravnosti žena i muškaraca u društvu i potaknuti daljnje djelovanje. (II)

Prava i državljanstvo EU-a ne smiju biti na prodaju

Posljednjih godina, nakon financijske krize, nekoliko je država članica EU-a uspostavilo programe za dodjelu državljanstva i prava boravka ulagačima kako bi privukle ulaganja i povećale svoje prihode. Prema mišljenju koje je EGSO usvojio na listopadskom plenarnom zasjedanju, ta praksa krije ozbiljne opasnosti i treba je zabraniti u svim

državama članicama EU-a.

Brojne države članice EU-a uspostavile su programe koji državljanima trećih zemalja omogućuju brz pristup državljanstvu ili pravu boravka u EU-u u zamjenu za znatno ulaganje u predmetnu državu članicu – takozvane „zlatne putovnice“ ili „zlatne vize“. EGSO te prakse dovodi u pitanje u svojem mišljenju „[Programi za dodjelu državljanstva i prava boravka ulagačima u Europskoj uniji](#)“ te poziva države članice da ukinu te programe ili iznesu primjerene argumente u korist njihova nastavka.

Mišljenjem EGSO-a podupire se [izvješće Službe Europskog parlamenta za istraživanja](#), u kojem se također poziva na što brže ukidanje svih postojećih programa. Osim toga, u [izvješću Europske komisije](#) objašnjava se da ti programi predstavljaju rizike povezane sa sigurnosti, pranjem novca, utajom poreza i zaobilaznjem pravila EU-a.

Jean-Marc Roirant, izvijestitelj za mišljenje EGSO-a, naglasio je da „*ti programi nisu u skladu s temeljnim pravima na kojima počiva europska suradnja*“ i istaknuo potrebu za ukidanjem tih programa u cijelom EU-u: „*EGSO je vrlo zabrinut zbog promicanja prava i državljanstva EU-a kao proizvoda koji je na prodaju*“. (dgf)

Održivi razvoj mora biti glavni prioritet za budućnost Europe

Održivi razvoj mora se nalaziti u središtu europske budućnosti. U rezoluciji koju su sastavili Patricia Círez Miqueleiz, Rudy De Leeuw i Lutz Ribbe, a koja je usvojena na plenarnom zasjedanju u listopadu, EGSO savjetuje Europskoj komisiji da to bude polazište njezina budućeg plana rada za 2020. i nadalje. Odbor poziva na osmišljavanje sveobuhvatne strategije EU-a za održivost do 2050. godine radi provedbe UN-ova Programa do 2030. i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, koje je Europska unija obećala ostvariti do 2030.

„*Zadovoljni smo što možemo dati velik i uravnotežen doprinos političkim prioritetima EU-a za predstojeće petogodišnje razdoblje. Podupiremo Zeleni pakt novoizabrane predsjednice Komisije Ursule von der Leyen kao ključan pokretač promjena. Moramo djelovati istodobno na svim razinama i stvoriti dinamiku djelovanja kako bismo prevladali goruće okolišne,*

gospodarske i društvene izazove“, poručio je predsjednik EGSO-a **Luca Jahier**.

EGSO naglašava da opseg i brzina promjena iziskuju hitno djelovanje u četirima područjima, a to su klimatske promjene, digitalizacija, vladavina prava i globalizacija. Odbor također navodi da su za definiranje i provedbu politika EU-a ključni nova upravljačka struktura EU-a te nova pravila i instrumenti. Posebno bi trebalo osnažiti ulogu Europskog parlamenta radi jačanja demokratske odgovornosti. EGSO je spreman aktivno pridonositi radu Konferencije o budućnosti Europe, koja bi prema prijedlogu gđe von der Leyen trebala biti pokrenuta 2020. godine.

„Geostrateška i povijesna greška“

EGSO kritičan prema odluci Vijeća da ne otvori pristupne pregovore sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom

EGSO je vrlo razočaran odlukom koju su čelnici EU-a donijeli na sastanku Europskog vijeća 17. i 18. listopada da ponovno odgode pristupne pregovore sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom.

Predsjednik EGSO-a **Luca Jahier** smatra da je „*već drugi puta donesena kriva odluka i prekršeno obećanje, što ugrožava kredibilitet Europe*“. On je rezoluciju EGSO-a nazvao „*tihom predanošću solidarnosti*“.

EGSO je odluku da pregovori ne otpočnu u svojoj rezoluciji nazvao **geostrateškom i povijesnom greškom**. „*EU ne smije zanemariti činjenicu da drugi globalni akteri šire krila i postaju aktivniji u toj regiji*“, istaknuo je g. Jahier.

„*Europa predstavlja nadu za zapadni Balkan, a naročito za mlade ljude*“, poručila je predsjednica EGSO-ove Stručne skupine za vanjske odnose **Dilyana Slavova** te pozvala članove da na proširenje gledaju kao na ponovno ujedinjenje.

U izjavi sa Sedmog foruma civilnog društva zapadnog Balkana ponovno se ističe da bi proširenje učvrstilo demokratske vrijednosti i pravne standarde na zapadnom Balkanu. Članovi su upozorili na to da se ne smije podcijeniti važnost poruke koju bi otvaranje pregovora poslalo stanovništvu.

„*Moramo ispuniti obećanje i dati nadu građanima*“, bio je zajednički kredo. (dgf)

Kultura može pridonijeti jačanju EU-a

U okviru listopadskog plenarnog zasjedanja EGSO-a održana je rasprava „rEUnesansa - Kulturna vizija Europe“

Predsjednik EGSO-a **Luca Jahier** otvorio je raspravu i izrazio zadovoljstvo time što je Emmanuel Macron prihvatio njegovu ideju renesanse za Europu. „*Ne smijemo zaboraviti da je naš kontinent bio kulturno područje prije nego što je postao politička ideja, a takvo područje ne podrazumijeva homogenost, već napreduje zahvaljujući raznolikosti i kretanju.*“

Andre Wilkens, ravnatelj [Europske zaklade za kulturu](#), izjavio je da bi se kultura mogla zloupotrijebiti za stvaranje razdora u zajednicama, čime bi se ugrozila europska integracija. „*Ne smijemo podcijeniti moć kulture kao pokretača promjena*“, složio se **Pier Luigi Sacco**, posebni savjetnik europskog povjerenika Tibora Navracscsa, te je pojasnio kako bi kultura mogla pospješiti promjene jer

se zahvaljujući njoj građani manje boje nepoznatoga.

Elke Kaschl Mohni, ravnateljica [Goethe Instituta u Bruxellesu](#), istaknula je ulogu kulture u vanjskim odnosima i posebno naglasila pravednost i razmjenu među ljudima. „Cilj je kulturnih odnosa jačanje povjerenja i razumijevanja“, izjavila je. Naposljetku, **Airan Berg**, umjetnički direktor [Festivala regija](#), pojasnio je kako kultura i umjetnost mogu pomoći ljudima da se udalje od utabanih staza.

G. Jahier zaključio je da bi kultura trebala biti prioritet u oblikovanju politika i predložio da se unutar EGSO-a osnuje novo tijelo koje bi se bavilo kulturnim pitanjima. (sma)

EGSO poziva na inicijative za iskorištavanje ogromnih mogućnosti za rast plavog biogospodarstva

Potencijal plavog biogospodarstva u EU-u i dalje je neiskorišten. EGSO stoga preporučuje pokretanje paneuropskih pilot-projekata u kojima bi sudjelovali lokalni dionici i znanstvena zajednica.

EGSO je na zahtjev finskog predsjedništva sastavio razmatračko mišljenje o **plavom biogospodarstvu**, koje obuhvaća gospodarske aktivnosti utemeljene na održivom korištenju obnovljivih vodnih resursa te stručnost povezanu s time. To je mišljenje usvojeno na listopadskom plenarnom zasjedanju EGSO-a.

Izvjestitelj **Simo Tiainen** objasnio je: „Obnova biološke raznolikosti mora, jezera i rijeka otvorila bi nove poslovne prilike. To iziskuje tehnološke inovacije i financijsku potporu putem odgovarajućih instrumenata.“

*Plavo biogospodarstvo trebalo bi postati središnja točka programa suradnje između EU-a i Ujedinjenih naroda te služiti kao instrument za ostvarivanje klimatskih ciljeva utvrđenih u Pariškom sporazumu. „To će iziskivati velike napore za obnovu biološke raznolikosti u morskim i kopnenim vodama, kao i za iskorištavanje njihova potencijala za hvatanje CO₂. Na taj način možemo i stvoriti nova kvalitetna radna mjesta u ruralnim, obalnim i otočnim područjima“, zaključio je suizvjestitelj **Henri Malosse**. (mr)*

EGSO predlaže certifikate EU-a za pouzdane proizvode umjetne inteligencije

EGSO preporučuje da EU osmisli sustav certifikata za pouzdanu umjetnu inteligenciju koje će dodjeljivati neovisno tijelo nakon testiranja proizvoda u pogledu ključnih zahtjeva, što znači, na primjer, da proizvodi moraju biti otporni, sigurni i neutralni u smislu predrasuda, diskriminacije ili pristranosti. Prijedlog je iznesen u dvama nedavnim mišljenjima EGSO-a u kojima se ocjenjuju [etičke smjernice Europske komisije za umjetnu inteligenciju](#).

EGSO smatra da bi takvo certificiranje uvelike pridonijelo većem povjerenju europske javnosti u umjetnu inteligenciju. Neki dionici ističu da algoritmi moraju biti shvatljivi kako bi umjetna inteligencija ulijevala povjerenje, ali činjenica je da su sustavi umjetne inteligencije i strojno učenje toliko složeni da ni ljudi koji ih razvijaju ne mogu predvidjeti ishod te moraju razviti alate za testiranje kako bi ustanovili gdje su granice tih sustava.

EGSO predlaže da se testiranje povjeri neovisnom tijelu - agenciji, konzorciju ili nekom drugom subjektu - koje bi testiralo jesu li ti sustavi neutralni u smislu predrasuda, diskriminacije ili pristranosti i jesu li otporni, pouzdani i nadasve sigurni. Poduzeća bi certifikatima mogla dokazati da razvijaju sustave umjetne inteligencije koji su sigurni, pouzdani i u skladu s europskim vrijednostima i standardima.

„Proizvodi umjetne inteligencije mogu se usporediti s lijekovima“, rekla je **Franca Salis-Madinier**, izvjestiteljica za EGSO-ovo [opće mišljenje o komunikaciji Europske komisije](#). „Lijekovi mogu biti korisni, ali i opasni, pa ih je prije stavljanja na tržište potrebno certificirati. Proizvođači moraju dokazati da su proveli dovoljno pokusa i testiranja kako bi mogli jamčiti da je njihov proizvod koristan. Jednak pristup trebao bi se primijeniti i na uređaje umjetne inteligencije.“

EGSO također naglašava da su potrebna jasna pravila o odgovornosti. „Odgovornost uvijek mora snositi osoba, bilo fizička ili pravna. Strojevi se ne mogu pozivati na odgovornost u slučaju pogreške“, izjavio je Ulrich Samm, izvjestitelj za EGSO-ovo [mišljenje o implikacijama smjernica za automobilsku industriju](#). Pitanje osiguranja za sustave umjetne inteligencije također je potrebno što prije ispitati, naglašava EGSO. (dm)

Lanci blokova: EGSO smatra da EU treba postati svjetski predvodnik

Tehnologija lanaca blokova mogla bi dovesti do korjenitih promjena u društvu, ali potrebna je pravna jasnoća i sigurnost te zajednički pristup na razini EU-a. To je ključna poruka samoinicijativnog mišljenja koje je EGSO usvojio 30. listopada, u kojemu se, među ostalim, Europsku komisiju poziva da pokrene cjelovitu inicijativu kako bi EU postao svjetski autoritet u tom području.

Ta tehnologija može se primjenjivati u brojnim sektorima radi veće sigurnosti i transparentnosti, a može pridonijeti i postizanju ciljeva održivog razvoja. Međutim, kao što EGSO naglašava u svojem mišljenju, još valja prevladati nekoliko izazova i nužno je hitno osigurati jasnoću i sigurnost te zaštitu privatnosti.

Stoga EGSO poziva na zajednički pristup na razini EU-a i traži od Komisije da pokrene cjelovitu inicijativu koja se temelji na ciljevima održivog razvoja. Tu inicijativu valja dopuniti akcijskim planom kojim bi se Europi omogućilo da postane referentna točka za lance blokova na globalnoj razini.

Zato je prioritet uklanjanje pravne nesigurnosti. Sadašnji je pravni okvir nejasan i fragmentiran na razini država članica. Također je iznimno bitno osigurati zaštitu privatnosti i interoperabilnost među različitim platformama tehnologije lanaca blokova i smanjiti troškove transakcija koji su u mnogim slučajevima previsoki. (dgf)

[EGSO poziva na ZPP koji bi pridonosio generacijskoj obnovi](#)

Suradnja i partnerstvo između EU-a, nacionalnih vlada i civilnog društva bit će ključna za poticanje generacijske obnove poljoprivrednika.

„Generacijska obnova pitanje je koje obuhvaća mnogo više od smanjenja prosječne dobi poljoprivrednika u EU-u. Zapravo je potrebno preoblikovati cijelu strategiju kako bi se mlade privuklo u poljoprivredu, čime bi se revitalizirala ruralna područja“, naglasila je Piroska Kállay, izjaviteljica za mišljenje EGSO-a o toj temi, koje je usvojeno na plenarnom zasjedanju EGSO-a u listopadu.

Suizvjestitelj John Bryan rekao je: „Potrebna je veća koherentnost mjera ZPP-a i nacionalnih pravnih okvira te fiskalnih politika kako bi se olakšao prijenos imovine.“

Glavne poteškoće kojih se mladi poljoprivrednici u EU-u boje odnose se na prihode poljoprivrednih gospodarstava, birokraciju, nepošteno tržišno natjecanje, financiranje, pristup zemljištu, pristup metodama prijenosa praktičnog znanja, nedostatak osnovnih usluga kao što je širokopojasna mreža te društvena izolacija. Uspješna provedba generacijske obnove danas je jedan od glavnih izazova, ali i otvara nove mogućnosti.

Stoga je izrazito važno odgovoriti na sva ta pitanja u proračunu ZPP-a za razdoblje od 2021. do 2027. kako bi se osigurala financijska sredstva potrebna za značajnu potporu. U tom smislu EGSO predlaže da se najmanje 2 % proračuna ZPP-a (prvi i drugi stup) izdvoji za potporu mladim poljoprivrednicima. (mr)

[Europski semestar: ciklus 2020. godine mora biti usmjeren na održiv i uključiv rast](#)

EGSO ističe da 2020. koordinacija ekonomskih politika u državama članicama mora voditi ka uklanjanju opasnosti od recesije i usmjeravanju gospodarstva EU-a prema održivom i uključivom rastu. To iziskuje pojačane napore u pogledu reformi, ulaganja, pridržavanje [postupka koji se provodi u slučaju makroekonomske neravnoteže](#) te strukturiranije sudjelovanje civilnog društva u procesu europskog semestra.

U trima nedavno usvojenim dokumentima EGSO je pozdravio daljnji razvoj europskog semestra u 2019., što uključuje, primjerice, novu usmjerenost na ulaganja i pridavanje veće pozornosti socijalnim i okolišnim ciljevima. Međutim, zatražio je i niz dodatnih prilagodbi kojima bi se europski semestar mogao poboljšati, trenutačni rizici ublažiti, a otpornost i potencijal za rast gospodarstava EU-a i europodručja povećati.

EGSO smatra, na primjer, da je za fiskalnu politiku od presudne važnosti da prilagodljivu monetarnu politiku ESB-a prati pozitivan opći smjer fiskalne politike europodručja, uz poštovanje načela fiskalne discipline.

To bi u sljedećem ciklusu europskog semestra trebalo biti popraćeno drugim važnim mjerama:

- poticanjem stvarnih strukturnih reformi s pomoću dobro usmjerenih strategija ulaganja,
- uravnoteženom usredotočenosti na socijalne, okolišne, makroekonomske i fiskalne ciljeve,
- poticanjem daljnjih javnih i privatnih ulaganja,
- rješavanjem problema nedostatnog pridržavanja postupka koji se primjenjuje u slučaju makroekonomske neravnoteže u državama članicama.

Naposljetku, EGSO ponavlja svoj poziv na veću uključenost civilnog društva u sve faze europskog semestra na europskoj i nacionalnoj razini. To bi moglo dovesti do većeg angažmana i preuzimanja odgovornosti za reforme na nacionalnoj razini, a time i do bolje i održivije provedbe. U skladu s time Odbor preporučuje da se u svakoj državi članici, ali i na razini EU-a, pod njegovim pokroviteljstvom organizira godišnje savjetovanje o civilnom društvu.

Odbor je dao svoj politički doprinos sljedećem ciklusu europskog semestra u dva dodatna mišljenja - o [Godišnjem pregledu rasta](#) i o [preporuci za ekonomsku politiku europodručja](#) - te jednom [informativnom izvješću](#) o nizu posjeta zemljama u vezi s uključivanjem civilnog društva u postupak europskog semestra. (jk)

[Željeznica bi trebala biti model za neometan i uključiv prijelaz u digitalno doba](#)

U samoinicijativnom mišljenju usvojenom u listopadu, Savjetodavno povjerenstvo za industrijske promjene (CCMI) Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) pozvalo je na [uključiv sektorski prelazak na digitalizirani željeznički sektor](#) i predložilo inicijativu pod vodstvom Komisije za prikupljanje potrebnih ulaganja u iznosu od 100 milijardi EUR.

„Kako bi se ubrzala digitalizacija, važno je ubrzati i uvođenje Europskog sustava za upravljanje željezničkim prometom“, izjavio je izjavitelj Alberto Mazzola. „Željeznica bi mogla postati okosnica za razvoj aspekta mobilnosti u okviru europskog digitalnog identiteta s pomoću regulatornog okruženja koje potiče tržišno natjecanje i inovacije.“

Razvoj tehničkog i regulatornog okvira također bi trebao biti u prvom planu. „Europski socijalni partneri trebaju

uspostaviti dijalog kako bi se pripremili za automatizaciju i digitalizaciju i ublažili njihov učinak te time osigurali pravednu tranziciju“, naglasio je suizvjestitelj Guy Greivelding.

Tijekom prelaska na digitalizirani željeznički sustav također je važno voditi računa o sigurnosnom aspektu i poduzeti snažne mjere u pogledu kibersigurnosti. EGSO stoga u tom pogledu preporučuje snažniju suradnju između Agencije EU-a za kibersigurnost (ENISA) i Agencije EU-a za željeznice (ERA). (sma)

Novosti iz Skupina

Poduzetništvo može biti potpora održivosti!

Skupina poslodavaca EGSO-a

Održivost je od iznimne važnosti za poduzeća i poslodavce, koji imaju ključnu ulogu kao pokretači razvoja. Snažno i stabilno gospodarstvo nužno je kako bi se omogućio održivi razvoj. Moramo doći do rješenja koja povoljno utječu na gospodarstvo, društvo i okoliš. Iako razni dionici imaju mnoge zajedničke predodžbe o održivosti, često imaju različito poimanje načina njezinog postizanja.

To su neki od zaključaka s rasprave o temi „Kako poduzeća mogu promicati održivost“ koja se održala 21. studenoga 2019. u Barceloni u Španjolskoj.

„Poduzetništvo ne predstavlja problem nego rješenje za održivost“, izjavio je predsjednik Skupine poslodavaca Jacek Krawczyk u svojem pozdravnom

obraćanju. Istaknuo je da poduzeća nude i uvode rješenja za klimatske promjene i okoliš.

Tijekom glavne rasprave predstavnici svih triju skupina EGSO-a iznijeli su svoja stajališta o održivosti. Rasprava je pokazala da usprkos različitim stajalištima o održivosti među poslodavcima, radnicima i ekologima postoji znatno slaganje. „Tržišno natjecanje ključno je za održivi razvoj. U tu je svrhu potrebno dobro regulatorno okruženje, ali nikako veća količina propisa“, izjavila je Tellervo Kylä-Harakka-Ruonala saževši raspravu.

Sastanak se održao tijekom godišnje konferencije MedaWeek, na kojoj se promiče mediteranska gospodarska integracija. Članovi Skupine poslodavaca osvrnuli su se na Novi forum za poslovni razvoj Afrike, Samit za održivost ECOmeda i Forum mediteranskih poduzetnica. Na gala večeri Jacek Krawczyk primio je nagradu za doprinos razvoju euromediteranskog privatnog sektora. (lj)

Održivost u Programu rada Europske komisije za 2020.

Skupina radnika EGSO-a

Digitalizacija, klimatske promjene, demografija i globalizacija četiri su glavna politička prioriteta u novom sazivu Europskog parlamenta i Komisije. Stoga je potreban nov, održiv industrijski model kojim se omogućuje pravedan prijelaz na kružno i zeleno gospodarstvo. Dosadašnja iskustva (npr. gilets jaunes, odnosno žuti prsluci) pokazuju nam da te hitno potrebne mjere neće dobiti potporu javnosti ako se zanemare radnici i ako samo oni snose teret.

Potrebna je sveobuhvatna strategija kojom se osnažuju građani i radnici, jamči održivost i štite temeljna prava. Za budućnost u kojoj će svi biti uključeni EU mora

razviti pravno obvezujuće instrumente kojima se osigurava minimalna razina prihoda, čime će se zajamčiti donja granica minimalne plaće i zajednički okvir za osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Zbog toga bi socijalna ulaganja (u zdravstvo, obrazovanje, društvenu uključenost i zelenu tranziciju) trebala biti isključena iz Pakta o stabilnosti i rastu uz pomoć takozvanog zlatnog pravila, čime bi se zajamčili odgovarajući razvoj i provedba europskog stupa socijalnih prava te održivost javnih financija. To znači da naperi u pogledu održivosti moraju uvijek uključivati socijalnu, ekonomsku i okolišnu dimenziju pa u skladu s time treba raspodijeliti i teret i odgovornosti, osobito kad je riječ o oporezivanju. Socijalni dijalog, uključivanje socijalnih partnera u osmišljavanje politika i poštovanje kolektivnog pregovaranja i prava radnika osnovni su instrumenti za pravednu tranziciju u kojoj nitko neće biti zanemaren. (prp)

Novi modeli za društva u Europi

Skupina EGSO-a „Raznolikost Europe“

Budući da je rodna ravnopravnost jedan od prioriteta izabrane predsjednice Europske komisije i da europska Direktiva o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi ulazi u fazu prijenosa u nacionalna zakonodavstva, ključno je preispitati međudjelovanje rodne ravnopravnosti, ravnoteže između poslovnog i privatnog života, roditeljstva, suvremenih obitelji, pružatelja skrbi, pomoći za članove obitelji s invaliditetom, starenja i demografskih pitanja.

Radi preispitivanja veza među tim pitanjima EGSO-ova skupina „Raznolikost Europe“ 12. studenoga 2019. održala je

konferenciju na visokoj razini Novi modeli za društva u Europi. Konferenciju je moderirao Ralph Sina, voditelj studija WDR/NDR u Bruxellesu.

Među govornicima bili su Virginija Langbakk, direktorica Europskog instituta za ravnopravnost spolova, Annemie Driessens, predsjednica organizacije COFACE Europe i Dominique Boren, bivši predsjednik Mreže europskih udruženja LGBTIQ* obitelji (NELFA).

Kao jedno od mogućih rješenja, predsjednik skupine „Raznolikost Europe“ Arno Metzler predložio je uspostavu europskog obiteljskog parlamenta kako bi se svi dionici mogli umrežavati i razmjenjivati dobre prakse.

Izlaganja govornika dostupna su [ovdje](#).

Uskoro u EGSO-u / kulturna događanja

Fotografija i film: završnica kulturnih aktivnosti EGSO-a 2019.

Kulturni program EGSO-a 2019. okončava se izložbom fotografija posvećenom jednom od glavnih područja industrijske baštine u Hrvatskoj i prikazivanjem filma koji potiče na razmišljanje i čija je poruka da „drugačije“ može biti „normalno“.

EGSO trenutačno ugošćuje izložbu fotografija povezanih s njegovim radom u području industrijskih promjena. U sklopu izložbe „Industrijska baština Siska - prošlost i sadašnjost“, koju su postavili Gradski muzej i Fotogalerija „Siscia Obscura“ iz Siska, prikazuje se niz fotografija tog hrvatskog grada koje su snimili priznati hrvatskih fotografi. Izložba, koju je organizirala EGSO-ova Skupina poslodavaca, a službeno otvorio njezin predsjednik 27. studenog, bit će otvorena u predvorju 6 do konca godine.

U sklopu obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom 2019., EGSO će 19. prosinca prikazati nijemi kratkometražni film „Downside Up!“, čija je tema drugačijost i koji je osvojio nekoliko međunarodnih nagrada. Umjetnički direktor [Teatra „Stap“](#), belgijske kazališne družine koja radi s glumcima s invaliditetom, kao i glavni glumac filma prisustvovat će prikazivanju i razgovarati s publikom u raspravi povezanoj s [europskim stupom socijalnih prava](#) i njegovom usklađenošću s [Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom](#). Prikazivanje filma organizira Odjel za komunikaciju EGSO-a i njegov Odbor za jednake mogućnosti (COPEC). (ck)

Urednici:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)

Suradnici u ovom broju:

Anna Skulavikova (as)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Laura Lui (ll)
Leszek Jarosz (lj)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Silvia M. Aumair (sma)

Koordinacija:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adresa:

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta:
eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. EGSO info dostupan je na 23 jezika. EGSO info ne predstavlja službeno izvješće o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora. Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

prosinac 2019/12

11-2019